

TS

PIATRA
NEAMT

teatrul de stat piatra neamt

STAGIUNEA 1963-1964

**caiet
program**

PREMIERA A 20-a

Nr. inv. D.I. 5.5.

OMUL
CU
MIRȚOAGA

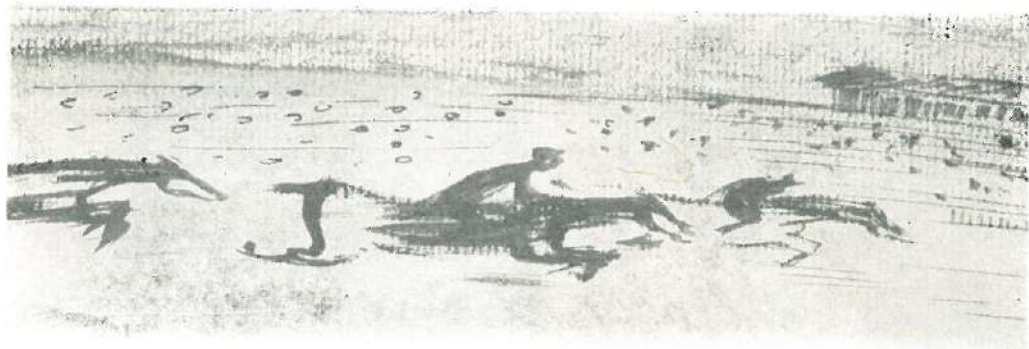
Comedie în 4 acte de
GH. CIPRIAN

GHEORGHE CIPRIAN

Autorul comediei „Omul cu mîrtoaga” s-a născut acum opt decenii la Buzău, într-o familie modestă. A avut o copilărie bogată în impresii; cartierul în care și-a petrecut copilăria trăia zilnic evenimente care se grefau în memoria micului Ciprian. Mai târziu se mută cu întreaga familie la București unde urmează școala primară și liceul. Inclinațiile precoce pentru artă nu mai lasă nici o îndoială asupra carierei pe care și-o va alege: se înscrie la Conservatorul de artă dramatică la clasa condusă de marele actor C. I. Nottara.

Contactul cu viața artistică a capitalei, prietenia cu marii actori ai timpului, colegii de conservator, dintre care s-au recrutat apoi artiștii de frunte ai primei noastre scene, au influențat în mod hotărîtor formația artistică a lui Gh. Ciprian. Deși se înscrie paralel cu cursurile la Conservator, la Facultatea de Litere și Drept, se consacră cu totul creației artistice.

Producția de absolvire a Conservatorului îi aduce elogii bine meritare. Jucase în „Strigoii” de H. Ibsen, iar publicul și criticii au fost impresionați de interpretarea plină de firesc și căldură a proaspătului actor. Este angajat la cel mai vechi teatru din țară, Teatrul Național din Craiova, societar clasa I-a.

De aici se transferă la București la Teatrul Național unde joacă ani îndelungați în marele repertoriu clasic și modern. Numele lui Gh. Ciprian este legat de o seamă de mari realizări ale Naționalului bucureștean, de crearea și fundamentarea teatrului modern românesc.

Opera lui dramatică datează de timpuriu. În cartea autobiografică „Măscărici și mizgălici” apărută în 1958, Ciprian datează prima piesă încă la vârsta fragedă a copilăriei. Într-adevăr talentul lui literar s-a manifestat de timpuriu; piesele scrise de Ciprian au fost jucate mai întâi de tovarășii de năzbitii, din cartierul pitoresc al Buzăului, apoi de marii noștri artiști pe scenele oficiale. Dintre piesele lui Ciprian, istoria literară consemnează „Capul de rățoi”, „Nae Nicolaie” și „Omul cu mirșoaga”, a cărei premieră a avut loc în 1927.

Investigînd cu pătrundere viața sufletească a eroilor săi, Ciprian a adus în teatru, portrete admirabile ale oamenilor mărunți, care trăiesc cumplita tragedie a inadapării. În piesele lui Ciprian răzbate însă o undă de încredere nețărmurită în posibilitatea omului de a se realiza, de a învinge o realitate dușmănoasă, de a se ridica pînă la măreția pe care i-o va recunoaște o lume mai bună și mai dreaptă. Trăind în această lume, Gh. Ciprian realizează o a doua viață a personajelor sale.

Opera lui, rămîne prin semnificațiile ei sociale, un document impresionant de umanitate.

SANDU NAUMESCU

Continuând lectura...

Virtuțile unei opere de artă rezidă nu numai în adevărurile directe pe care le exprimă. Prin puterea ei de sugestie, opera de artă autentică duce la descoperirea unor noi adevăruri.

Recitesc **Omul cu mirtoaga** de Gh. Ciprian.

Fără îndoială, societatea burgheză este demascată cu virulență. Nichita, Proprietarul casei, Stăpînul calului, Directorul școlii, Inspectorul general, Ana (deși oarecum reabilitată în final), liota de delegați, reprezintă o societate dezumanizată, aservită „vișelului de aur” și egoismului exacerbat.

În mijlocul acestora se află modestul arhivar Chirică. Înșelat de un fost coleg, părăsit de nevastă, dat afară din casă, batjocorit de gazete, disprețuit de superiori, el își apără cu îndrjire demnitatea — chiar dacă pentru aceasta uneori închide ochii și-și înfundă urechile — știind și simțind cu tărie că are dreptate, că Faraon al V-lea va ajunge primul la potou, că întreg capitalul moral și afectiv investit va fi răsplătit.

După consumarea comediei — sau a dramei — Chirică iese victorios: nu s-a înșelat. Cei care l-au izolat îl înconjoară, lovitura se transformă în min-giere, injuria în laudă, disprețul în admirație.

Dar să continuăm „lectura”. Să ne substituim e-roului și să-i ducem viața mai departe.

„Mirtoaga” — ca să zicem așa — s-a descalificat. E un cal învingător a cărui posesie și îngrijire și-a

anulat valoarea etică. Chirică s-a transformat la rîndul lui dintr-un om activ într-un rentier care-și consumă dividendele unui bun plasament.

*

Sigur, Ana se întoarce acasă. Se întoarce la copiii și la soțul care o iubesc și pe care, la rîndul ei — după interludiul cu Nichita — îi vede într-o altă lumină. Ana se întoarce însă la un „învingător”, iar valoarea cîștigului ei în conștiință este evident, substanțial diminuat. Rămîn semne de întrebare și puncte de suspensie.

Nu cumva, Chirică cel de acum, reprezintă pentru Ana o nouă aventură?

*

Candoarea Omului cu idei ne emoționează. Nu e nevoie de o activitate folositoare societății pentru a te bucura de bunurile sociale — afirmă el. Principalul este să ai o idee bună, o inspirație reușită care să-ți aducă un profit. Ca și Chirică, Omul cu idei contează pe o astfel de inspirație — chiar dacă e justificată logic. Ca și Omul cu idei, Chirică este tributar aceleiași concepții despre viață.

*

Am putea de asemenea să continuăm destinul lui Varlam, îmbogățit peste noapte și lipsit astfel de stimulentele care l-a dus la concluzia că unica soluție este munca.

Am putea să ne imaginăm de asemenea destinul Inspectorului general...

*

Este cert că noi nu putem adopta o optică burgheză privind desfășurarea unei drame burgheze.

Revenind la prima afirmație exprimată la începutul acestui articol, concluzia indirectă a piesei lui Ciprian, concluzia pe care o putem trage „continuînd lectura” este că acceptînd modul de viață burghez adevăratele valori etice își pierd sensul. Și privindu-l pe erou prin prisma conceptului nostru despre morală și viață socială, încercăm un sentiment de compasiune și ne dăm seama că învingătorul este de fapt un învins.

Lipsa de finalitate — în sensul actual al cuvîntului — în activitatea lui Chirică, face ca drama acestui personaj să continue și după ultima cădere de cortină: poate mai puternică decît pe parcursul celor patru acte, punînd în valoare virtuțile contemporane ale acestei admirabile piese.

LUCIAN GIURCHESCU

OMUL CU M

COMEDIE
D
GHEORGHE

DISTRIB

Chirică	GEORGE POPA MIJEA CANDID STOICA
Ana	PAULA CHIUARU
Varlam	VIRGIL ANDRIESCU DIONISIE VITCU
Nichita	ANDREI IONESCU NELU MANOLESCU
Fira	DORA STOENESCU
Omul cu idei	CONSTANTIN VURTEJANU
Inspectorul general	GEORGE PODHORSCHI NICOLAE FĂLCUȘAN

SLUJBAȘI. LEG

Regia artistică :

GABRIEL NEGRI

Ilustrația

Ing. LUCIA

Regia tehnică :

MIHAI DUDULEANU

Peruci-

ELISABETA

MIRTOAGA

IN 4 ACTE

E

CIPRIAN

B U Ţ I A :

Proprietarul casei	ALEXANDRU LAZĂR
Stăpinul calului	ION FISCUTEANU
Provincialul	MIRCEA PÎNIŞOARĂ
Ajutorul de arhivar	PETRU CIUBOTARU
Directorul şcolii	MIRCEA PÎNIŞOARĂ
Slujbaşul	PETRU CIUBOTARU
Un delegat	NICOLAE FĂLCUŞAN
Un aprod	MIHAI DUDULEANU

TL. (VI. COPII.

Scenografia :

MIHAI MĂDESCU

muzicală :

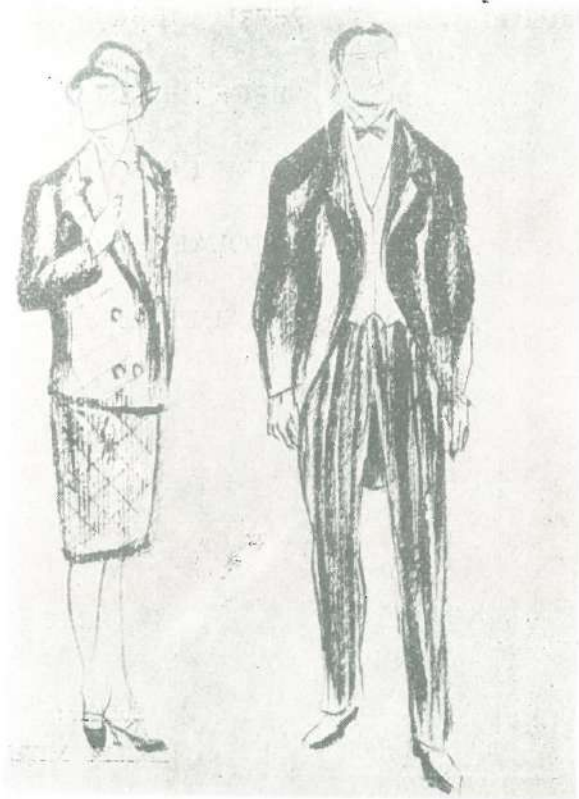
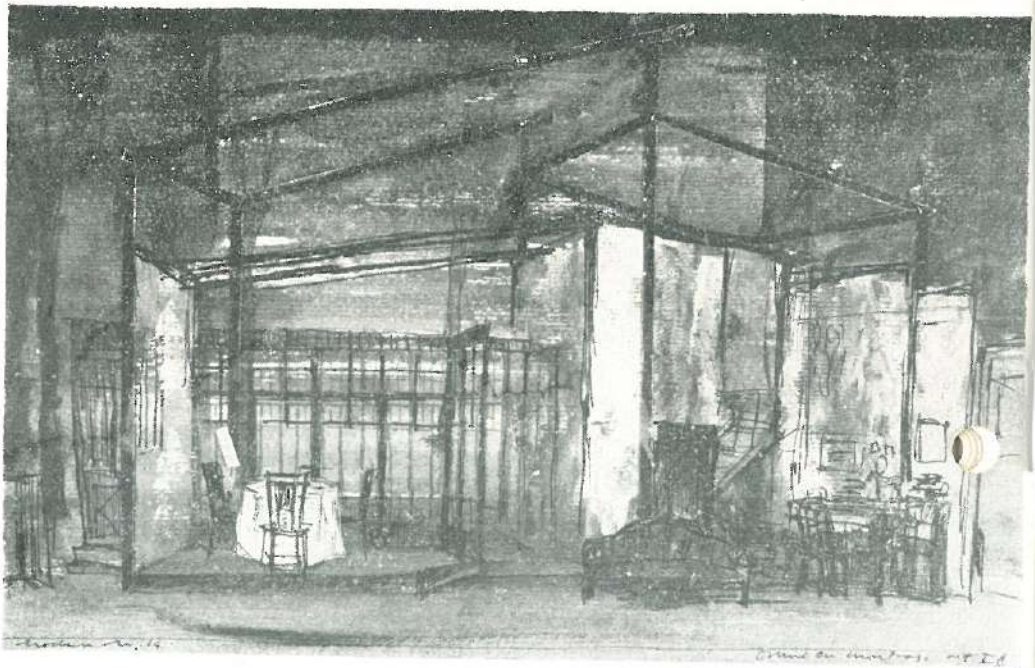
N IONESCU

nachiaj :

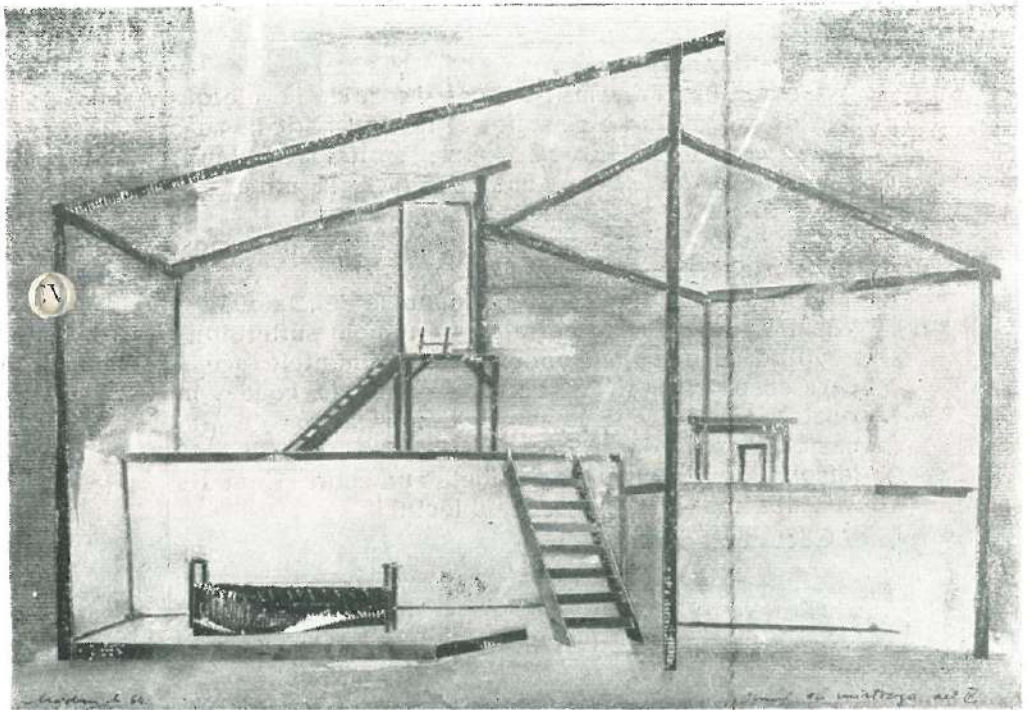
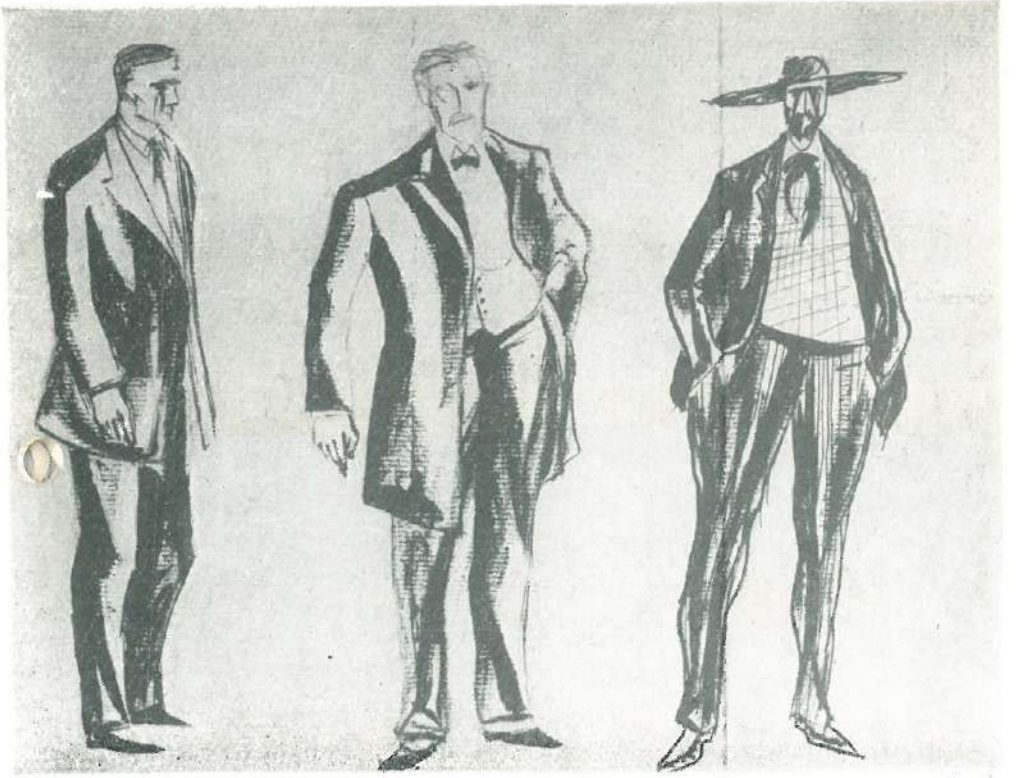
POPA MIJEA

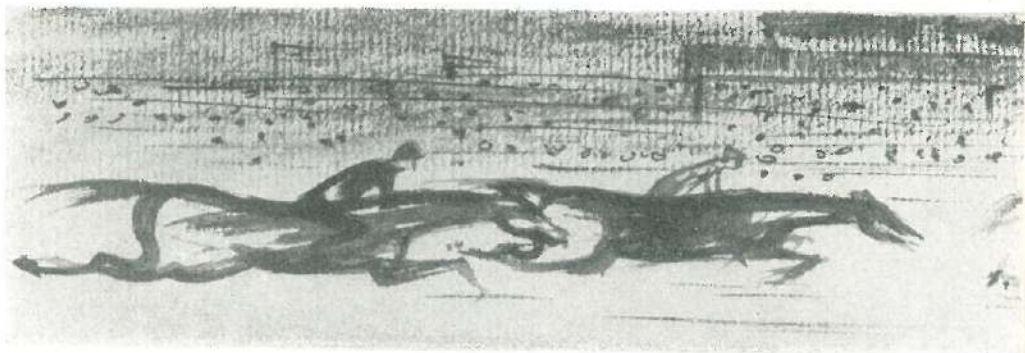
Sufleur :

EMILIA MITU

L

Cum am scris povestea aceasta?

Din întâmplare.

Căci întâmplarea mi l-a scos în cale, la alergările de cai, pe un biet sufler al nostru, gătit în ziua aceea ca de paradă: cu boftori, pantaloni bufanți, gheroc cadrilat, șapcă nouă și binoclu în mână.

— Ce-i asta pe tine? — l-am întrebat.

— Deschide programul! — răspunse el misterios.

L-am deschis.

Și în dreptul unei gloabe cu numele de „Jalousie”, văzui trecut — ca proprietar — numele suflerului.

Știind ce patruped ponosit era rosinantele acela, care sosea regulat cu zeci de lungimi în coadă, în risetele și fluierăturile jucătorilor — iar pe de altă parte, cunoscând cât de greu o ducea suflerul cu lefșoara lui amărită, m-a săgetat un gând și am zis în sinea mea: „Am găsit subiectul!”.

Căci căutam unul.

GH. CIPRIAN

din volumul de amintiri
„Măscărici și mizgălici”

Cercetînd arhivele

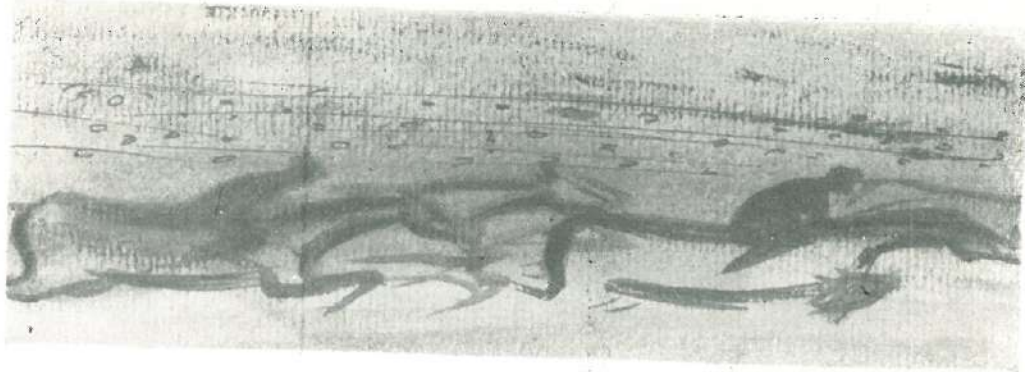
Premiera „Omul cu mîrtoaga” a avut loc la Teatrul Național din București la 7 octombrie 1927. Din distribuție făceau parte : George Calboreanu — Chirică ; Ion Sirbu — Varlam ; Ion Brezeanu — Inspectorul general ; Ion Manu — Omul cu idei ; Aurel Athanasescu — Nichita ; Sonia Cluceru — Fira.

*

În regia lui Ernst. Legal **Omul cu mîrtoaga** se joacă în 1929 la Berlin, la Schiller Theater. Chirică — Lothar Müthel ; Varlam — Wolfgang Heinz ; Inspectorul general — Leibelt ; Nichita — Fritz Genschow ; Omul cu idei — Harlan.

*

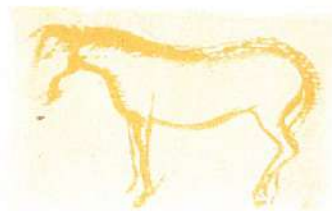
În 1930 se joacă la Praga la Teatrul Național (Narodni Divadlo) în versiunea cehă a lui Jiri Stacca iar în 1932 se joacă la Berna.

La Paris „Mîrtoaga” se joacă în 1931 la teatrul „Mathurins” condus de actorul și regizorul Georges Pitoëff în versiunea franceză a lui Matei Rusu (Kirica — L'homme et son toquard). Din distribuție făceau parte: Georges Pitoëff — Chirică; Pierre Brasseur — Nichita; Madeleine Lambert — Ana; Louis Salou — Varlam; Jean Hort — Inspectorul general; Regia — Georges Pitoëff.

*

La noi în țară se reia montarea **Omului cu mîrtoaga** în regia lui Al. Finți, la Teatrul Național din București în 1956: Chirică — Matei Alexandru; Varlam — Grigore Vasiliu Birlic; Ana — Maria Botta; Nichita — Geo Barton; Inspectorul general — Al. Ghibericon; Omul cu idei — Ion Manu; Proprietarul casei — Ion Ulmeni și Ovid Teodorescu; Stăpînul calului — Marcel Enescu; Directorul școlii — Ion Henter; Provincialul — N. Amigdalîs și Ion Iliescu; Fira — Draga Mihai. La reluarea din stagiunea 1957—1958: Carmen Stănescu — Ana și Al. Alexandrescu Vrancea — Nichita.

Oi-i

prezentăm

pe...

PAULA CHIUARU. Se naște la 20 noiembrie 1937 în București. Urmează cursurile Liceului Teoretic „Dobrogeanu Gherea” din Capitală, iar în 1957 dă examen și se înscrie la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” unde urmează la clasa profesorului George Dem Loghin. Termină cursurile în 1961 și își dă examenul de producție cu *Lady Teasle* din *Școala calomniei* de Sheridan. Repartizată la Teatrul Satiric-Muzical „C. Tănase” din București funcționează ca actriță la această instituție pînă în 1963, cînd este angajată prin concurs la Teatrul de Stat din Piatra Neamț.

La Piatra Neamț interpretează următoarele roluri: Mancinka din *Scul uitat*, Laura din *Casa cu două intrări*, Annuška din *Un om obișnuit*, Carol din *Orfeu în infern*, Marghiolița din *Piatra din casă*.

În *Omul cu mîrjoaga* interpretează rolul Anei.

VIRGIL ANDRIESCU. Se naște la 26 aprilie 1936 la Botoșani. Urmează liceul „Dimitrie Cantemir” din București, iar în 1959 se înscrie la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” din București, la clasa profesorului Al. Finți. În 1963 își dă producția cu *Petrucchio* din *Femeia îndărătnică*, Eiliff din *Mutter Courage* și este repartizat la Teatrul de Stat din Piatra Neamț.

Debutează cu Varlam din *Omul cu mîrjoaga*.

15 1927-1928
I. P. Bacău cd. 1927-904

PREȚUL 2 LEI